

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: 28 PŽ-1342/2024-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, sudac doc. dr. sc. Jelena Čuveljak, u pravnoj stvari predlagatelja osiguranja 1. SAVIA SISAK d.o.o. iz Siska, Mihanovićeve obala 33, OIB 55208846738 i 2. ZORANA KOVAČA iz Siska, Mihanovićeve obala 33, OIB 65318099884, oboje zastupani po punomoćniku Željku Damjanac, odvjetniku u Požegi, Sv. Florijana 9, protiv protivnika osiguranja VIDAR j.d.o.o. iz Siska, Lađarska ulica 28D, OIB 24822382802, radi osiguranja nenovčane tražbine određivanjem privremene mjere, odlučujući o žalbi protivnika osiguranja protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Ovr-37/2024 od 13. ožujka 2024., 15. travnja 2024.

riješio je

Odbija se žalba protivnika osiguranja kao neosnovana i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Ovr-37/2024 od 13. ožujka 2024. u točkama I., II., III., IV. i V. izreke.

Obrazloženje

1. Pobijanim rješenjem označenim u izreci ovog rješenja prvostupanjski je sud radi osiguranja nenovčane tražbine predlagatelja na predaju u posjed zadužnica pobliže navedenih u rješenju o osiguranju odredio privremenu mjeru kojom se protivniku osiguranja zabranjuje da poduzima bilo koju radnju usmjerenu na raspolaganje bjanko zadužnicama izdanim od strane prvopredlagatelja osiguranja (ukupno 3 zadužnice) i od strane drugoprotivnika osiguranja (ukupno 2 zadužnice) na način da mu se zabranjuje temeljem njih zahtijevati ovršne sudske ili postupke izravne naplate pred Financijskom agencijom (točka I. izreke tog rješenja). Nadalje, prvostupanjski je sud odredio da se rješenje o određivanju privremene mjere dostavlja na provedbu Financijskoj agenciji kojoj je naloženo da u jedinstvenom računu predlagatelja osiguranja stavi zabranu raspolaganja naplatom navedenih bjanko zadužnica kao i da privremena mjera ostaje na snazi do pravomoćnog okončanja parničnog postupka koji se vodi pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pod poslovnim brojem P-368/24 (točke II. i III. izreke rješenja). Prvostupanjski je sud također pobijanim rješenjem naložio protivniku osiguranja da naknadi parnični trošak prvopredlagatelju osiguranja u iznosu od 343,75 EUR sa zateznim kamatama koje teku od 13. ožujka 2024. do isplate i drugopredlagatelju osiguranja u iznosu od

343,75 EUR sa zateznim kamatama koje teku od 13. ožujka 2024. do isplate (točke IV. i V. izreke rješenja) dok je odbio zahtjeve predlagatelja osiguranja za solidarnu isplatu troškova postupka osiguranja u iznosu od 687,40 EUR s pripadajućim kamatama i troškova sudske pristojbe za prijedlog za osiguranje kao neosnovane (točka VI. izreke rješenja). Tako je prvostupanjski sud riješio na temelju odredbe članka 346. stavka 1. Ovršnog zakona („Narodne novine” broj: 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22 i 6/24) jer je ocijenio da je predlagatelj osiguranja učinio vjerojatnim postojanje obje pretpostavke za određivanjem privremene mjere propisane tom zakonskom odredbom.

2. Protiv tog rješenja žalbu je podnio protivnik osiguranja pobijajući ga iz svih zakonskih razloga, a posebno zbog nepotpuno i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava; s obzirom na to da se iz žalbe ne vidi koji dio rješenja protivnik osiguranja pobija žalbom, ovaj sud sukladno odredbi članka 365. stavka 1. Zakona o parničnom postupku u vezi članka 21. Ovršnog zakona smatra da žalitelj ne pobija točku VI. izreke rješenja jer je u tom dijelu uspio u postupku. Žalitelj u žalbi u bitnom navodi da je sud pobijano rješenje donio po manjkavom zahtjevu tužbe i prijedloga od 20. veljače 2024. te mu je nejasno na temelju kojih činjenica i isprava iz prijedloga i spisa je zapravo uopće stekao spoznaju o predmetu spora i izvukao zaključke. Žalitelj ističe da sud u obrazloženju rješenja navodi da predlagatelji osiguranja tvrde da je tražbina osigurana zadužnicama prestala te da postoje nedostaci koji se tiču pribavljanja predmetnih zadužnica. Žalitelj osporava tu ocjenu suda prvog stupnja jer dug prema vjerovniku predlagatelja osiguranja J & T banka d.d. (ranije VABA d.d.) nije prestao temeljem Ugovora o pristupanju dugu, već je dug ispunjen temeljem zakonske subrogacije s postojanjem interesa protivnika osiguranja. Međutim, sud prvog stupnja smatra da iz činjenica navedenih u prijedlogu i isprava u spisu, prvenstveno ugovora o pristupanju dugu ne proizlazi postojanje pravnog interesa protivnika osiguranja za ispunjenje tuđe obveze po ugovoru o kreditu u smislu članka 91. Zakona o obveznim odnosima. Žalitelj osporava takvo pravno shvaćanje prvostupanjskog suda te ističe da je prvopredlagatelj osiguranja s društvom Frugis bene d.o.o. sklopio Ugovor o zakupu 21. ožujka 2012. kojim je ugovoreno da će u slučaju realizacije prvenstvene kupnje (nekretnine u vlasništvu prvopredlagatelja osiguranja) zakupnina predstavljati dio kupoprodajne cijene odnosno uračunava se i odbija od buduće kupoprodajne cijene. Osim toga, Aneksom 2. Ugovora o dugoročnom kreditu od 4. prosinca 2013. Frigis bene d.o.o. je pristupio dugu prvopredlagatelja osiguranja prema J & T banci d.d. te je to društvo plaćalo zakupninu tako da je zapravo plaćalo dug prvopredlagatelja osiguranja prema banci. Žalitelj ističe i da je između prvopredlagatelja osiguranja i Frugis bene d.o.o. kao kupca uz sudjelovanje Zorana Stanojevića i Vjenceslava Popovića kao jamaca platata 1. srpnja 2014. zaključen Sporazum o kupoprodaji nekretnine, a u koju cijenu su uračunate i tzv. privatne pozajmice za istu strukturu cijene i to za pristup dugu + kredit prodavatelja, a kako je u točki 10. stavku 3. tog Sporazuma navedeno da taj Sporazum obvezuje sve sljednike, stjecatelja, nasljednike i zakonske zastupnike sporazumnih stranaka, žalitelj smatra da je došlo do cesije. Zato je on kasnijim naplatnim cesijama s Frugis bene d.o.o. na Mediterranico d.o.o. i Vjenceslava Popovića, zatim s Mediterranico d.o.o. na njega i s Kristine Popović na njega naplatnim cesijama stekao potraživanja prema prvopredlagatelju osiguranja s osnova Ponude o prodaji nekretnine od 15. svibnja

2013., Sporazuma o kupoprodaji nekretnine od 1. srpnja 2014., Ugovora o zakupu poslovnog prostora po kojem se zakupnina priznaje kao kupoprodajna cijena i Ugovora o pristupanju dugu. Osim toga, žalitelj ističe da je prvopredlagatelj osiguranja s trgovačkim društvom Mediterranico d.o.o. (a nakon što je društvo Frugis bene d.o.o. prestalo ispunjavati obveze po ugovoru o zakupu) sklopio Ugovor o zakupu poslovnog prostora 1. prosinca 2015. s Aneksima 1. od 25. listopada 2016. i Aneksa 2. od 3. siječnja 2018. prema kojem je zakup ugovoren na rok važenja od 10 godina, zakupnina se plaća najkasnije do 15. u mjesecu i to dio u iznosu od 20.700,00 kn direktno na račun J & T banke d.d., a porez na dodanu vrijednost na račun zakupodavca, te je člankom 3. Aneksa 2. odnosno člankom 11. osnovnog Ugovora o zakupu ugovoreno da u slučaju prodaje poslovnog prostora (nekretnine tzv. „Jelovice”) prije isteka ugovora ugovorne strane su suglasne da zakupnik ima pravo prvokupa, a ako zakupnik odluči konzumirati to pravo, tada se plaćena zakupnina tretira kao plaćanje dijela ugovorene cijene. Žalitelj se poziva na odredbu članka 472. Zakona o obveznim odnosima prema kojoj pravila o kupoprodaji s obročnom otplatom cijene vrijede i u slučaju drugih pogodbi koje imaju istu bit kao na primjer ugovor o zakupu s odredbom da će stvar koja je dana u zakup prijeći u vlasništvo zakupnika ako bude plaćao zakupninu određeno vrijeme. Nadalje, žalitelj ističe da su Kristina Popović i Mediterranico d.o.o. svoje cjelokupno potraživanje prema prvopredlagatelju osiguranja cedirali na njega te da je on osobno iz vlastitih sredstava platio iznos 55.350,37 EUR zakonske subrogacije duga prema J & T banci d.d.. Žalitelj ističe da je do ovrhe na računima predlagatelja osiguranja došlo nakon pisane obavijesti o ispunjenju tražbine i promjeni vjerovnika te pisane obavijesti o otkazu kompletnog ostatka kredita u skladu s ugovorima o kreditu, a nakon čega je pokrenut postupak prisilne naplate kod FINA-e. Žalitelj predlaže Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske da pobijano rješenje poništi i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno rješavanje.

3. Žalba protivnika osiguranja nije osnovana.

Ispitavši pobijano rješenje temeljem odredbe članka 365. stavaka 1. i 2. te članka 381. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine” broj: 148/11-pročišćeni tekst, 25/13, 70/19 i 80/22) u vezi članka 21. stavka 1. Ovršnog zakona u granicama razloga određenih u žalbi, te pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 13. i 14. Zakona o parničnom postupku i na pravilnu primjenu materijalnog prava, osim u odnosu na primjenu materijalnog prava u odluci o troškovima postupka, ovaj sud nalazi da sud prvog stupnja donio pravilnu i zakonitu odluku.

4. Prema odredbi članka 346. stavka 1. Ovršnog zakona radi osiguranja nenovčane tražbine može se odrediti privremena mjera ako predlagatelj osiguranja učini vjerojatnim postojanje svoje tražbine, a zatim a) ako učini vjerojatnom i opasnost da bi bez takve mjere protivnik osiguranja spriječio ili znatno otežao ostvarenje tražbine, osobito time što bi promijenio postojeće stanje stvari, ili b) ako učini vjerojatnim da je mjera potrebna da bi se spriječilo nasilje ili nastanak nenadoknadive štete koja prijeti.

Iz navedene zakonske odredbe proizlazi da prvostupanjski sud prilikom donošenja meritorne odluke o osnovanosti predložene privremene mjere mora ispitati vjerojatnost nenovčane tražbine predlagatelja osiguranja te vjerojatnost postojanja opasnosti da će protivnik osiguranja bez predložene mjere osiguranja spriječiti ili znatno otežati ostvarenje tražbine, osobito time što bi promijenio postojeće stanje stvari odnosno sud mora ispitati postoji li vjerojatnost da je mjera potrebna da bi se spriječilo nasilje ili nastanak nenadoknadle štete koja prijete.

5. U konkretnom predmetu, obje zakonske pretpostavke za određivanjem privremene mjere su ispunjene. Naime, prvostupanjski sud pravilno smatra da je samo iznimno dopušteno privremenom mjerom zabraniti naplatu po zadužnici, a s obzirom na to da je zadužnica isprava koja ima specifična svojstva i to svojstvo ovršne isprave u smislu članka 214. stavka 7. Ovršnog zakona. Prema tome, da bi sud mogao privremenom mjerom intervenirati u postupak naplate po zadužnici, predlagatelj osiguranja (koji je izdavatelj zadužnice) mora učiniti vjerojatnim postojanje svoje nenovčane tražbine vraćanja zadužnice ili trajnu zabranu naplate iznosa iz zadužnice, pri čemu se zahtjev može temeljiti na različitim osnovama, a kako to i prvostupanjski sud pravilno ističe u točki 8. obrazloženja svoje odluke (str. 5. pobijanog rješenja odnosno str. 113. spisa). S jedne strane, to su nedostaci koji se tiču same zadužnice kao isprave ili pribavljanja zadužnice, na primjer ako zadužnica nema propisani sadržaj, ako je neovlašteno popunjen sadržaj zadužnice od strane trećega ili ako je vjerovnik iz zadužnice pribavio ispravu o zadužnici silom, potajno ili prijevarom. Druga grupa valjanih osnova za zahtjev za trajnu zabranu naplate po zadužnici ili povrat zadužnice se odnosi na tražbinu zbog čijeg je osiguranja izdana zadužnica. Sud će iznimno privremenom mjerom zabraniti naplatu po zadužnici ako dužnik iz zadužnice učini u visokom stupnju vjerojatnim da tražbina u vezi s kojom je zadužnica izdana nije ni nastala ili da je u cijelosti prestala nakon obvezivanja zadužnicom. U ovom postupku osiguranja oba predlagatelja osiguranja svoj prijedlog za osiguranje temelje na tvrdnji da je tražbina osigurana predmetnim zadužnicama prestala, ali i da postoje nedostaci koji se tiču pribavljanja tih zadužnica od strane protivnika osiguranja.

Naime, iz spisa proizlazi nespornim da je prvopredlagatelj osiguranja kao korisnik kredita dana 2. srpnja 2007. sklopio s VABA d.d. (kasnije J & T banka d.d.) kao kreditorom Ugovor o dugoročnom kreditu prema kojem je VABA d.d. odobrila prvopredlagatelju osiguranja kredit u iznosu od 2.000.000,00 kn i to za kupnju nekretnine pobliže navedene u članku 3. tog Ugovora s time da je banka umjesto prvopredlagatelju osiguranja navedeni iznos kredita trebala isplatiti na račun osoba navedenih u članku 4. tog Ugovora i to nakon dostave brojeva računa i banaka na koje se sredstva trebaju plasirati (naime, trgovačko društvo Jelovica d.d. je prema Ugovoru o prodaji nekretnine sklopljenog s prvopredlagateljem osiguranja 24. svibnja 2007. ranije bilo u obvezi tim osobama isplatiti dug kojeg se prvopredlagatelj osiguranja tim ugovorom obvezao ispuniti), a u svrhu brisanja tereta na nekretnini te uz ispunjenje uvjeta iz članka 4. i 7. tog Ugovora o kreditu. Sukladno tom ugovoru o kreditu prvopredlagatelj osiguranja je dostavio banci ukupno tri bjanko zadužnice (članak 7. ugovora). Nadalje, nesporno je i da se drugopredlagatelj osiguranja Aneksom I. Ugovora o dugoročnom kreditu od 27. prosinca 2010. obvezao podmiriti dug po osnovnom ugovoru o kreditu (koji je tada iznosio 1.497.225,83 kn) kao jamac

platac te je on sukladno tom ugovoru predao VABA d.d. (J & T banci d.d.) dvije bjanko zadužnice (članak 4. tog Aneksa Ugovora).

Nadalje, iz navoda predlagatelja osiguranja proizlazi da je protivnik osiguranja s J & T bankom d.d. 16. veljače 2023. sklopio Ugovor o pristupu dugu po Ugovoru o dugoročnom kreditu od 2. srpnja 2007., a i iz tog Ugovora sa str. 21.-24. spisa proizlazi da se protivnik osiguranja sukladno odredbi članka 101. Zakona o obveznim odnosima obvezao J & T banci d.d. ispuniti potraživanje koje je ta banka po ugovoru o kreditu imala prema korisniku kredita, a koje je prema članku 1. tog Ugovora tada ukupno iznosilo 54.607,11 EUR (50.166,70 EUR na ime nedospjele glavnice, 3.692,43 EUR na ime dospjele glavnice, 704,21 EUR na ime redovne kamate i 43,77 EUR na ime zatezne kamate). Međutim, prema tom ugovoru o pristupanju dugu stranke nisu ugovorile da će u slučaju ispunjenja pristupatelja duga na njega prijeći ispunjena tražbina sa svima ili s nekim sporednim pravima u smislu članka 90. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima, a ni iz isprava u spisu ne proizlazi da je protivnik osiguranja s vjerovnikom J & T banka d.d. ugovorio da ispunjena tražbina prijeđe na njega.

Iz Potvrde J & T banke d.d. od 5. travnja 2023. sa str. 11.-14. spisa proizlazi da je protivnik osiguranja po Ugovoru o pristupanju dugu od 16. veljače 2023. dana 31. ožujka 2023. izvršio plaćanje u ukupnom iznosu od 55.335,27 EUR pa je prema navodu iz te potvrde time na protivnika osiguranja zakonskom subrogacijom u smislu članka 91. Zakona o obveznim odnosima prešlo predmetno potraživanje u navedenom iznosu koje je ta banka imala prema predlagateljima osiguranja; prema toj potvrdi J & T banka d.d. je ovlastila protivnika osiguranja da izvrši prijenos u odgovarajućim upisnicima na svoje ime i u svoju korist zadužnica čiji su izdavatelji (i) predlagatelji osiguranja.

6. Prema tome, upravo zbog toga što je protivnik osiguranja 31. ožujka 2023. podmirio (preostali) dug predlagatelja osiguranja prema J & T banci d.d., to je nesporno tražbina te banke osigurana predmetnim zadužnicama prema predlagateljima osiguranja prestala ispunjenjem u smislu članka 160. i 161. stavka 1. i 4. Zakona o obveznim odnosima, neovisno od toga što dužnici (predlagatelji osiguranja) prije primitka ispunjenja J & T banke d.d. nisu znali da je protivnik osiguranja sklopilo s bankom ugovor o pristupanju dugu; prema ispravama koje je protivnik osiguranja dostavio uz žalbu predlagatelji osiguranja su o tome obaviješteni tek dopisom protivnika osiguranja od 3. travnja 2023. (str. 224. spisa). Slijedom navedenog, neovisno o tome što je (preostali) iznos kredita podmiren od strane treće osobe – protivnika osiguranja, tražbina J & T banke d.d. osigurana predmetnim zadužnicama je prestala ispunjenjem, a što uostalom ni sam protivnik osiguranja u žalbi ne osporava.

7. Međutim, samim Ugovorom o pristupanju dugu kojeg je protivnik osiguranja sklopio s J & T bankom d.d. kao vjerovnikom oba predlagatelja osiguranja i kasnijim podmirenjem duga od strane protivnika osiguranja nije došlo do prijenosa potraživanja J & T banke d.d. na protivnika osiguranja, neovisno o tome što protivnik osiguranja tako smatra – naime, protivnik osiguranja je u dopisu od 29. ožujka 2023. upućenom J & T banci d.d. sa str. 151. spisa naveo da „smatramo da ispunjavamo

uvjete za zakonsku subrogaciju odnosno da imamo pravni interes za isplatu navedenog kredita u cijelosti s pravom na sva sporedna potraživanja u smislu članka 91. Zakona o obveznim odnosima", a očitо sukladno tom dopisu J & T banka d.d. je 5. travnja 2023. izdala potvrdu u kojoj je navela da je društvo Vidar j.d.o.o. temeljem Ugovora o pristupanju dugu izvršilo plaćanje obveze po Ugovoru o kreditu čime je na društvo Vidar j.d.o.o. zakonskom subrogacijom prešlo predmetno potraživanje J & T banke d.d. u iznosu od 55.335,27 EUR sa sporednim pravima. Pravilno prvostupanjski sud navodi da se ugovorom o pristupanju dugu kojeg s vjerovnikom sklapa treća osoba ne zasniva nikakav pravni odnos između dužnika i te treće osobe, već se time zasniva pravni odnos između vjerovnika i te treće osobe; jednako tako, sklapanjem ugovora o pristupanju dugu i nadalje postoji pravni odnos između vjerovnika i dužnika iz osnovnog ugovora (dakle, taj odnos ne prestaje za razliku od na primjer sklapanja ugovora o preuzimanju duga – članak 98. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima).

Slijedom navedenog, sklapanjem Ugovora o pristupanju dugu protivnik osiguranja jeste pristupio dugu, no kako predlagatelji osiguranja nisu stranke tog ugovora, taj ugovor predlagatelje osiguranja ne obvezuje već bi oni (pod pretpostavkom da protivnik osiguranja nije podmirio dug) i nadalje bili u obvezi isplatiti preostali dug po ugovoru o kreditu svom vjerovniku J & T banci d.d.. Naime, kao što to pravilno i prvostupanjski sud navodi u obrazloženju pobijane odluke, J & T banka d.d. nije s protivnikom osiguranja ugovorila ustup tražbine u smislu članka 80. Zakona o obveznim odnosima prema kojem bi ta banka ustupila tražbinu koju je imala prema predlagateljima osiguranja, a (kako je ranije navedeno u ovoj odluci) J & T banka d.d. nije prije podmirenja (preostalog) duga po ugovoru o kreditu od strane protivnika osiguranja odnosno prilikom samog ispunjenja dogovorila s protivnikom osiguranja da ispunjena tražbina prijeđe na protivnika osiguranja čime bi došlo do ugovorne subrogacije u smislu članka 90. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima. Jednako tako, budući da protivnik osiguranja nesporno prije ispunjenja nije s predlagateljima osiguranja ugovorio da vjerovnikova prava prijeđu na protivnika osiguranja, to nije došlo do ugovorne subrogacije niti prema članku 90. stavku 2. istog Zakona.

Osim toga, u konkretnom predmetu ispunjenjem obveze od strane protivnika osiguranja nije došlo ni do zakonske subrogacije u smislu članka 91. Zakona o obveznim odnosima, a kako to pogrešno smatra žalitelj, i to zato što na strani protivnika osiguranja ne postoji pravni interes za ispunjenjem obveze predlagatelja osiguranja prema J & T banci d.d.. Naime, osim što prema članku 101. Zakona o obveznim odnosima nije propisano da ugovorom o pristupanju dugu (pa ni ispunjenjem duga od strane treće osobe vjerovniku) ex lege dolazi do zakonske subrogacije, u konkretnom predmetu protivnik osiguranja nesporno nije imao nikakav pravni interes za podmirenjem obveze predlagatelja osiguranja. Ovo iz razloga jer, iako je nesporno Frugis bene d.o.o. s prvopredlagateljem osiguranja 21. ožujka 2012. sklopio Ugovor o zakupu poslovnog prostora (s time da se prema članku 3. Ugovora ugovorena zakupnina računa i odbija od buduće kupoprodajne cijene), te što su stranke tog ugovora naknadno 1. srpnja 2014. sklopile i Sporazum o kupoprodaji nekretnine prema kojem je Frugis bene d.o.o. trebao dio cijene podmiriti pristupanjem dugu prodavatelja prema VABA d.d. (J & T banci d.d.), između stranaka

nesporno nije došlo do kupoprodaje odnosno do prijenosa vlasništva predmetne nekretnine na Frugis bene d.d. u smislu članka 5. tog Sporazuma jer navedeno društvo prvopredlagatelju osiguranja nije u cijelosti isplatilo kupoprodajnu cijenu (premda je nesporno kao pristupatelj dugu ujedno ispunjavajući svoju obvezu isplate zakupnine prema prvopredlagatelju osiguranja isplatilo VABA d.d. iznos od 223.368,07 kn).

Nadalje, prvopredlagatelj osiguranja je s društvom Mediterranico d.o.o. 1. prosinca 2015. sklopio Ugovor o zakupu poslovnog prostora prema kojem je zakupnik ugovorenu zakupninu u iznosu od 20.700,00 kn trebao plaćati na račun VABA d.d. (J & T banke d.d.), a porez na dodanu vrijednost na račun prvopredlagatelja osiguranja (članak 2. tog Ugovora; str. 208. spisa). Istoga dana VABA d.d. i Mediterranico d.o.o. su sklopili Ugovor o pristupanju dugu (str. 212.-213. spisa) prema kojem je to društvo pristupilo dugu prvopredlagatelja osiguranja po Ugovoru o kreditu. Slijedom navedenog, navedeno je društvo kao pristupatelj dugu plaćanjem obveze prvopredlagatelja osiguranja po Ugovoru o kreditu zapravo podmirivalo svoje obveze plaćanja zakupnine prema prvopredlagatelju osiguranja.

Osim toga, iako je najprije Frugis bene d.o.o. s Vjenceslavom Popovićem i Mediterranico d.o.o. sklopio Ugovor o ustupanju i preuzimanju tražbine (str. 214.-217. spisa), a naknadno je Mediterranico d.o.o. s Vjenceslavom Popovićem i protivnikom osiguranja sklopio Ugovor o prijenosu i preuzimanju potraživanja (str. 218.-220. spisa), ti ugovori nisu odlučni za ovaj postupak osiguranja jer, osim što su stranke prenijele potraživanje koje zapravo predstavlja njihove obveze plaćanja zakupnine po ugovorima o zakupu, stranke tih ugovora su ugovorile da „preuzimatelji duga stupaju na mjesto Frugis bene d.o.o. i imaju sva prava i obveze kao i izvorno Frugis bene d.o.o. u odnosu prema Savia Sisak d.o.o. u vezi kupoprodaje nekretnine „Jelovica“ (str. 216. spisa) odnosno da primatelji potraživanja imaju solidarno pravo naplate navedenog potraživanja putem uključivanja u kupoprodajnu cijenu predmetne nekretnine „Jelovica“ (str. 219. spisa). Prema tome, stranke tih ugovora o cesiji su zapravo nastojale da preuzimatelji potraživanja stupe u pravni položaj Frugis bene d.o.o. kao stranke Sporazuma o kupoprodaji nekretnine od 1. srpnja 2014., no da bi došlo do prijenosa ugovora za to je potrebno da se s tim suglasi i prodavatelj – prvopredlagatelj osiguranja u smislu članka 127. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima, no do toga nikada nije došlo. Nadalje, premda prema ispravama koje je žalitelj dostavio uz žalbu proizlazi da je (i) Kristina Popović imala potraživanje prema prvopredlagatelju osiguranja koje je preneseno na Vjenceslava Popovića i Vidar j.d.o.o., to potraživanje nije proizašlo iz Ugovora o kreditu kojeg je VABA d.d. (J & T banka d.d.) sklopila s prvopredlagateljem osiguranja niti je to potraživanje osigurano predmetnim zadužnicama, pa stoga za nenovčanu tražbinu predlagatelja osiguranja na predaju posjeda zadužnica to potraživanje nije odlučno.

Slijedom navedenog, očito je da je interes protivnika osiguranja prilikom sklapanja ugovora o pristupu dugu bio da stekne vlasništvo nekretnine „Jelovica“, a koje vlasništvo bi mogao steći isključivo na temelju ugovora o kupoprodaji sklopljenim s prvopredlagateljem osiguranja kao vlasnikom nekretnine. Međutim, niti sklapanjem ugovora o pristupanju dugu niti ispunjenjem obveze pristupatelja duga (protivnika osiguranja) vjerovniku J & T banci d.d. ne dolazi i do stjecanja vlasništva

predmetne nekretnine, a niti pristupatelj time stupa u pravni položaj osobe koja je ranije s prvopredlagateljem osiguranja sklopila Sporazum o kupoprodaji nekretnine (Frugus bene d.o.o.). Prema tome, protivnik osiguranja nesporno nije imao pravni interes podmiriti dug predlagatelja osiguranja J & T banci d.o.o., pa tim plaćanjem nije došlo do zakonske subrogacije u smislu članka 91. Zakona o obveznim odnosima.

Podredno, u odnosu na žalbeni navod protivnika osiguranja da je odredbom članka 3. Ugovora o zakupu poslovnog prostora od 21. ožujka 2012. kojeg je prvopredlagatelj osiguranja sklopio s Frugis bene d.o.o. (str. 186. spisa) ugovoreno da u slučaju realizacije prvenstvene kupnje zakupnina predstavlja dio kupoprodajne cijene odnosno uračunava se i odbija od buduće kupoprodajne cijene te da je prvopredlagatelj osiguranja s društvom Mediterranico d.o.o. Aneksom broj 2. Ugovora o zakupu poslovnog prostora od 3. siječnja 2018. (str. 211. spisa) ugovorio da ako zakupnik odluči konzumirati pravo prvokupa tada će se uplaćena zakupnina tretirati kao plaćanje dijela ugovorene prodajne cijene, ovaj sud napominje da to nema nikakvog utjecaja niti na postupak osiguranja niti na parnični postupak koji se vodi radi predaje zadužnica. Osim toga, žalitelj se u žalbi neosnovano poziva na odredbu članka 472. Zakona o obveznim odnosima prema kojoj pravila o kupoprodaji s obročnom otplatom cijene vrijede i u slučaju drugih pogodbi koje imaju istu bit kao na primjer ugovor o zakupu s odredbom da će stvar koja je dana u zakup prijeći u vlasništvo zakupnika ako bude plaćao zakupninu za određeno vrijeme – ovo iz razloga jer se pravila o kupoprodaji s obročnom otplatom cijene sukladno članku 464. Zakona o obveznim odnosima primjenjuju samo na prodaju pokretne stvari, a što predmetna nekretnina nije.

8. Osim toga, prvostupanjski je sud pravilno ocijenio da u konkretnom predmetu postoje i nedostaci koji se tiču pribavljanja zadužnica od strane protivnika osiguranja. Naime, upravo zbog toga što u konkretnom predmetu između pristupatelja duga i J & T banke d.d. nije došlo do sklapanja ugovora o cesiji prema kojem bi na pristupatelja duga prešla tražbina koju je (u vrijeme sklapanja ugovora o pristupanju dugu) J & T banka d.d. imala prema predlagateljima osiguranja, a niti je (kako je ranije navedeno u ovoj odluci) došlo do ugovorne ili zakonske subrogacije ispunjenjem obveze od strane pristupatelja duga, to vjerovnik J & T banka d.d. nije mogla prema članku 93. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima predati protivniku osiguranja zadužnice kojima je bila osigurana tražbina te banke prema predlagateljima osiguranja, a što pravilno smatra i prvostupanjski sud.

Nadalje, odredbom članka 214. stavka 4. Ovršnog zakona (koja se primjenjuje i na bjanko zadužnicu prema članku 215. stavku 3. Ovršnog zakona) je propisano da vjerovnik može svoja prava iz zadužnice prenositi ispravom na kojoj je javno ovjeren njegov potpis na druge osobe, koje u tom slučaju stječu prava koja je po toj ispravi imao vjerovnik s time da se na prijenos tražbine iz zadužnice na odgovarajući način primjenjuje odredba članka 185. stavka 1. Ovršnog zakona, a tom je zakonskom odredbom propisano da tražbina koja se zasniva na vrijednosnom papiru koji se prenosi indosamentom ili za čije je ostvarenje potrebno podnošenje tog papira ili koje se iz drugih razloga ne može dijeliti u pogledu prijenosa ili ostvarenja može se prenijeti samo u svojem punom iznosu. Međutim, upravo zbog toga što je

tražbina radi čijeg su osiguranja izdane predmetne bjanko zadužnice prestala, to je prestala i svrha njihova izdavanja, a niti sam žalitelj u žalbi ne navodi da su one izdane i radi osiguranja neke druge tražbine koje su predlagatelji osiguranja imali prema VABA d.d. (J & T banci d.d.). Upravo zbog toga, potvrdom od 5. travnja 2023. J & T banka d.d. nije mogla prenijeti na protivnika osiguranja sredstva osiguranja (predmetne zadužnice) jer je njezina tražbina osigurana tim zadužnicama prema predlagateljima osiguranja u potpunosti prestala. Zbog toga predlagatelji osiguranja osnovano ukazuju na to da postoje nedostaci koji se tiču pribavljanja tih zadužnica od strane protivnika osiguranja odnosno da je protivnik osiguranja „nezakonito i protupravno uz pomoć J & T banke d.d. došao u posjed zadužnica koje su tužitelji kao glavni dužnik odnosno jamac izdali banci kreditoru radi osiguranja povrata kredita, a ne tuženiku jer na njega nikada nije prešla tražbina radi čijeg osiguranja su zadužnice izdane” (str. 3. spisa).

9. Jednako tako, prvostupanjski je sud pravilno ocijenio i da su predlagatelji osiguranja učinili vjerojatnim i postojanje subjektivne opasnosti da je mjera potrebna da bi se spriječio nastanak nenadoknadive štete koja prijeti, a to utvrđenje prvostupanjskog suda žalitelj u žalbi ničim nije osporio. Naime, iz zahtjeva za izravnu naplatu sa str. 33.-35. spisa proizlazi da je protivnik osiguranja taj zahtjev predao Financijskoj agenciji na naplatu 14. lipnja 2023., a radi naplate po bjanko zadužnici broj OV-15498/07, dok iz specifikacije izvršenja osnove za plaćanje od 31. siječnja 2024. sa str. 36. spisa proizlazi da je po toj zadužnici naplaćeno 53.446,93 EUR; dakle, s obzirom na to da je protivnik osiguranja kao pristupatelj dugu isplatio J & T banci d.d. iznos od 55.335,27 EUR, to je protivnik osiguranja samo tom naplatom od prvopredlagatelja osiguranja naplatio gotovo cjelokupno glavno potraživanje kojeg je platio J & T banci. Osim toga, protivnik osiguranja je 19. siječnja 2024. podnio Financijskoj agenciji zahtjev za izravnu naplatu za iznos od 1.941,24 EUR (str. 40. spisa), 12. veljače 2024. za iznos od 1.283,97 EUR (str. 43. spisa) i 6. ožujka 2024. za iznos od 33.337,30 EUR (str. 108. spisa). Prema tome, očito je da protivnik osiguranja predmetne zadužnice podnosi na naplatu Financijskoj agenciji, a za koje su zadužnice predlagatelji osiguranja učinili vjerojatnim postojanje svoje tražbine na predaju u posjed tih zadužnica. Osim toga, iz obrazloženja rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-2188/23 od 22. siječnja 2024. kojim je (nepravomoćno obustavljen stečajni postupak jer je na račun dužnika – prvopredlagatelja osiguranja uplaćen iznos dostatan za namirenje svih tada neizvršenih osnova za plaćanje) proizlazi da je (i) protivnik osiguranja podnio prijedlog za otvaranje stečajnog postupka (str. 44.-45. spisa), pa je stoga mjera osiguranja potrebna da bi se spriječio nastanak nenadoknadive štete koja bi mogla dovesti do blokade računa prvopredlagatelja osiguranja i time nemogućnosti njegova redovnog poslovanja, a što pravilno smatra i prvostupanjski sud.

Upravo zbog navedenog, budući da su u konkretnom predmetu ispunjene kumulativne pretpostavke iz članka 346. stavka 1. Ovršnog zakona, prvostupanjski je sud pravilnom primjenom te zakonske odredbe, kao i odredbe članka 347. stavka 1. točke 6. Ovršnog zakona odredio predloženu privremenu mjeru i to, sukladno članku 351. istog Zakona, do pravomoćnog okončanja parničnog postupka koji se vodi pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pod poslovnim brojem P-368/24. Jednako tako, sud prvog stupnja je pravilnom primjenom odredbe 14. stavka 4. Ovršnog zakona

obvezao protivnika osiguranja da svakom predlagatelju osiguranja naknadi troškove koji su bili potrebni za osiguranje.

Stoga je žalbu protivnika osiguranja valjalo odbiti kao neosnovanu i potvrditi pobijano rješenje u točkama I.-V. izreke, a na temelju odredbe članka 380. točke 2. Zakona o parničnom postupku u vezi članka 21. Ovršnog zakona.

Zagreb, 15. travnja 2024.

Sudac
doc. dr. sc. Jelena Čuveljak

Dokument je elektronički potpisan:
Jelena Čuveljak

Vrijeme potpisivanja:
22-04-2024
10:46:21

DN:
C=HR
O=VIŠOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
2.5.4.97=#0C1156415448522D0937334393336353139
OU=Signature
S=Čuveljak
G=Jelena
CN=Jelena Čuveljak

Broj zapisa: **9-30866-42b57**

Kontrolni broj: **0ac69-4ec3f-b7edc**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Jelena Čuveljak, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.